

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-06-14
meddelad i
Nacka strand

Mål nr M 6582-17

2018-06-15

2017-102918-0008

ENERGIMARKNADSINSPEKTIONEN	
Ank.	2018 -06- 15
D/Dnr	

PARTER

Klagande

Karlstaden Holding AB
Box 8869
402 72 Göteborg

Ombud:

Motpart

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

ÖVERKLAGAT BESLUT

Energimarknadsinspektionens beslut 2017-10-17 i ärende nr 2017-100565, se bilaga 1

SAKEN

Bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 540089

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 40 E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00–16:30

BAKGRUND

Karlstaden Holding AB (bolaget) har hos Energimarknadsinspektionen (Ei) ansökt om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857) för ett ledningsnät inom Karlstaden i Göteborgs kommun. Ei beslutade den 17 oktober 2017 att det aktuella ledningsnätet inte omfattades av undantag från kravet på nätkoncession.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har yrkat att mark- och miljödomstolen ska ändra Ei:s beslut på så sätt att det aktuella ledningsnätet inom Karlstaden i Göteborgs kommun, Västra Götalands län, omfattas av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Ei har motsatt sig ändring av beslutet.

UTVECKLING AV TALAN

Parterna har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Bolaget

Karlstadens nio byggnadssektioner ska uppföras ovanpå underjordiska garageplan och serviceplan i två våningar. Byggnadssektionerna länkas samman genom de underjordiska garageplanen och serviceplanen och de två våningarna kommer att vara tillgängliga för de boende i byggnaden och för lokalhyresgäster. Garageplanen och serviceplanen kommer att vara möjliga att nå från alla nio byggnadssektioner. Mot bakgrund av att garageplanen och serviceplanen kommer att vara av väsentlig betydelse för boende och hyresgäster är det ostridigt att Karlstadens byggnad är att anse som en byggnad. Varken i förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (förordningen) eller i motiven till förordningen (FM 2007:1), följer det att en byggnads storlek skulle påverka bedömningen av om

byggnadssektioner ska anses utgöra en byggnad i förordningens mening. Det ska anses vara en enda byggnad när en inte obetydlig underjordisk konstruktion sammanlänkar flera byggnadssektioner. Det skulle strida mot likhetsprincipen om mindre byggnader skulle behandlas annorlunda än byggnader i samma storleksordning som Karlstadens. Det finns inget lagstöd för att göra skillnad mellan större och mindre byggnader. Ei anger i översynen EI R2011:02 att det inte endast ska vara mindre byggnationer som sammanlänkar byggnader för att ett elnät ska omfattas av förordningen. Detta tyder i sig på att större byggnader ska omfattas av undantaget från kravet på nätkoncession. Ei skulle aldrig ha prövat om Karlstadens interna nät skulle anses ha för stor utbredning utan enbart prövat om det aktuella nätet finns på eller inom en byggnad. Så länge Karlstadens underjordiska garageplan och serviceplan med tillhörande byggnadssektioner är att betrakta som en byggnad är byggnadens storlek ovidkommande.

Syftet med den översyn som gjordes i förordningsmotiven var att bedöma om undantagen i förordningen skulle lämnas oförändrade, ändras eller upphävas. Bedömningen av respektive undantag gjordes utifrån de kriterier som Ei omnämner i yttrandet. När det i förordningsmotiven prövades om byggnadsundantaget skulle kvarstå konstaterades att "Ett internt nät på eller inom en byggnad är väl avgränsat och kan inte anses ha stor utbredning" (FM 2007:1 s. 15). Därav lämnades byggnadsundantaget oförändrat. Utbredningskriteriet och kravet på att nätet ska vara väl avgränsat var således bedömningskriterier för att avgöra vilka undantag från kravet på nätkoncession som ska finnas med i förordningen. Någon bedömning i enlighet med utbredningskriteriet och kravet på att nätet ska vara väl avgränsat ska därför inte ligga till grund för prövningen om Karlstadens byggnad omfattas av begreppet "byggnad". I och med prövningen i förordningsmotiven har frågan om byggnader anses uppfylla kraven redan prövats, därmed ska det enbart prövas om konstruktionen uppfyller de objektiva krav som uppställs för att betraktas som en byggnad. Eftersom det inte finns någon vägledning i förordningen eller i förordningsmotiven som anger vad som avses med begreppet "byggnad" måste en allmän definition vara vägledande. Begreppet "byggnad" har enligt 1 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) en bred definition. Det framkommer inget i förordningen,

förordningsmotiven eller plan- och bygglagen som tyder på att en konstruktion skulle kunna anses vara för stor eller göra plats för alltför många funktioner för att vara att betrakta som en "byggnad". Om avsikten skulle varit att förordningens begrepp "byggnad" inte skulle omfatta alla konstruktioner som i allmänna ordalag ingår i begreppet "byggnad" skulle detta ha framgått av förordningen eller förordningsmotiven.

Om de tre kriterierna ska anses vara vägledande för bedömningen finns det inget i förordningsmotiven som tyder på att en byggnads storlek eller antal verksamheter skulle få betydelse för kriteriernas uppfyllande. Karlstadens byggnad är i sin helhet sammanlänkad genom de underjordiska garageplanen och serviceplanen som är tillgängliga för boende och hyresgäster. Dessutom är Karlstadens byggnadssektioner placerade i nära anslutning till varandra. Därmed kommer inte samma problematik uppstå som när flera byggnader sprider ut sig över en geografiskt sett stor skidanläggning. Karlstadens byggnad kommer vidare att ha ett mycket säreget utseende och kommer således med enkelhet att kunna urskiljas från omgivningen. De varierade funktionerna som kommer att inrymmas inom Karlstadens byggnad påverkar inte denna urskiljningsförmåga. Genom att betrakta detaljplanen för området kan det konstateras att området är väl avgränsat i den bemärkelsen att koncessionshavaren med enkelhet kan förhålla sig till byggnaden vid framtida ledningsomläggning.

Ei har hänvisat till att byggnaden skulle omfatta ett område av 9 hektar. I realiteten är det hela detaljplaneområdet som omfattar 9 hektar, byggnaden kommer enbart att omfatta 3 hektar. Vidare framgår det i beslutet att byggnaden kommer att ha 34 byggnadssektioner medan Karlstadens byggnad i realiteten enbart kommer att ha 9 byggnadssektioner.

Ei anger i beslutet dels att elanvändarnas fria tillträde till elmarknaden skulle försvåras, dels att den ensamrätt att överföra el som Göteborgs Energi har genom sitt innehav av områdeskoncession skulle påverkas. Dessa omständigheter ska inte påverka bedömningen av om Karlstadens nät ska omfattas av undantaget från

kravet på nätkoncession enligt förordningen. Detta eftersom överföring av el till annan undantagits från kravet på nätkoncession när överföringen sker på eller inom en byggnad. Det kommer inte bli någon praktisk svårighet för Göteborg Energi att i framtiden bygga ut sitt nät på ett ändamålsenligt och rationellt sätt. Även om Karlstadens byggnad skulle kunna betraktas som förhållandevis stor så är 3 hektar ett så avgränsat område att Göteborg Energi i framtiden med enkelhet kan förhålla sig till byggnaden. Göteborg Energi har dessutom i sitt remissvar den 22 februari 2017 angett att de förutsätter att en högspänningsservis kommer att försörja hela Karlstadens byggnad och att elnätet därmed kommer att vara ett icke koncessionspliktigt nät. Ett uttalande som Karlstaden har projekterat i enlighet med.

Ei

Ei hänvisar till vad som anförs i beslutet. Den centrala frågan i målet är om Karlstaden kan anses ha en sådan funktion att konstruktionen utgör en byggnad i förordningens mening. När Ei tidigare tagit ställning till liknande fall har det varit fråga om ett fåtal byggnadssektioner som endast nyttjas för bostadsändamål och där de boende haft obegränsad tillgång till de gemensamma underjordiska ytorna. Ett ledningsnät som anläggs inom en sådan konstruktion är väl avgränsat och kan inte anses ha en för stor utbredning. Dessa omständigheter skiljer sig från de i det aktuella målet. Inom Karlstaden sammanlänkar ett underjordiskt serviceplan ett flertal byggnadssektioner med olika funktioner. Det kommer bland annat finnas hotell, bostäder och förskolor inom området. Byggnadssektionerna ligger visserligen i nära anslutning till varandra men deras utformning och skilda funktioner gör att de, trots deras nära anslutning, måste anses vara olika byggnader. Konstruktionen som sådan svarar därför inte mot förordningens krav på tydlig avgränsning. Samtidigt innebär konstruktionen, vilket Ei också understryker i sitt beslut, att Karlstaden får en stor utbredning. Karlstaden kommer att ha nio byggnadssektioner och breda ut sig över ett tre hektar stort område. Slutsatsen är att en sådan konstruktion inte motsvarar förordningens krav på tydlig avgränsning och begränsad utbredning. Sammantaget innebär Karlstadens konstruktion, storlek och skilda funktioner att konstruktionen i förordningens mening är flera byggnader.

DOMSKÄL**Vad mark- och miljödomstolen har att pröva**

Mark- och miljödomstolen har att pröva om det aktuella ledningsnätet inom Karlastaden i Göteborgs kommun omfattas av undantag enligt 5 § förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession, nedan kallad förordningen. Enligt bestämmelsen får ett internt nät, som är beläget på eller inom en byggnad, byggas och användas utan nätkoncession. Frågan är närmast vad som menas med en byggnad i bestämmelsen.

Ei bedömde att Karlastaden har en för stor utbredning för att utgöra en byggnad i förordningens mening. Ei ansåg att nätbolagets ensamrätt att överföra el för annans räkning inskränks betydligt och att elanvändarnas fria tillträde till elmarknaden kommer att försvåras.

Rättslig reglering m.m.

Ellagens krav på nätkoncession motiveras bland annat av att elektriska starkströmsledningar ingår i landets infrastruktur för elförsörjning. Koncessionsprövningen ska säkerställa en lämplig utformning av infrastrukturen för överföring av el genom att endast samhällsekonomiskt motiverade ledningar beviljas koncession. Parallella lokalnät tillåts inte. Koncessionshavaren har i praktiken ensamrätt till överföring av el för annan räkning inom sitt koncessionsområde, vilket syftar till att skapa ekonomiska förutsättningar för denne att kunna bedriva nätverksamheten på ett effektivt och riktigt sätt. Ensamrätten uppnås genom att ingen annan beviljas nätkoncession för ett lokalnät inom samma område (förordningsmotiv 2007:1, s. 8 och 11).

I förordningen finns föreskrifter om undantag från ellagens krav på nätkoncession. Regeringen har i förordningsmotiven angett tre kriterier som bör vara uppfyllda för att ett nät ska vara undantaget från koncessionskravet. Ledningen eller ledningsnätet

2017-102918-0008 2018-06-15

ska för det första vara ett internt nät, för det andra inte ha en alltför stor utbredning och för det tredje vara väl avgränsat. Det första kriteriet har kommit till uttryck i förordningstexten medan de två andra kriterierna har beaktats av regeringen vid bedömningen av vilka interna nät som ska vara undantagna från kravet på koncession och som specificeras i förordningen.

När det gäller byggnader som undantagits från kravet på nätkoncession framgår av ovan nämnda motiv att starkströmsledningar på eller inom en byggnad har till syfte att överföra elen inom byggnaden till de kontakter där elen tas ut för förbrukning och att sådana ledningar i allmänhet innehas av byggnadens innehavare varför överföringen av el sker för egen räkning och alltså är att anse som ett internt nät. Vidare framgår att ett internt nät på eller inom en byggnad är väl avgränsat och kan inte anses ha stor utbredning varför sådana nät omfattas av undantag från koncessionskravet (förordningsmotiv 2007:1, s. 15).

Uppgifter om Karlstadens elnät m.m.

Av bolagets ansökan, inklusive en teknisk beskrivning av elnätet, framgår bland annat följande utöver vad som angetts i Ei:s beslut.

Karlstaden Media AB är det bolag som kommer att bedriva handel med media i olika former och däribland ansvara för eldistribution. Byggnaden ska kunna användas för bostäder, hotell, handel, skola och kontor.

Byggnadens fastighetsindelning kommer främst att ske genom tredimensionell fastighetsindelning, där det underjordiska serviceplanet kommer att utgöra den första fastigheten räknat nerifrån, för att därefter låta fastighetsindelning fortsätta uppåt. Bolaget beräknar att det kommer bli tre till fyra fastighetsindelningar per byggnadssektion. Byggnadsstrukturen kommer förhoppningsvis leda till en ändamålsenlig förvaltning av området med hänsyn till den effektivisering av yta som kommer att ske. För att säkerställa oavbruten kraft för vissa nyckelfunktioner i byggnaden, såsom brandgasfläktar och räddningshissar, kommer två reservkraftverk

placeras i olika delar av byggnaden. Reservkraftverken ska kunna ringmatas för att kunna fungera i reserv för varandra, genom s.k. redundant drift. Denna möjlighet minskar om varje sektion av byggnaden ska ha en egen anslutning till det lokala nät som innehas av innehavaren av den aktuella områdeskoncessionen.

Byggnaden kommer uppföras inom ett område som omfattas av elkoncession för ett område, vilket innehas av Göteborg Energi Nät Aktieföretag, GENAB. Nu nämnda områdeskoncession tillåter en högsta spänning om 11 kV. Det byggnadsinterna elnät som nu är föremål för prövning är tänkt att ha en systemspänning om 11 kV för distribution och 0,4 kV för abonnent, med ett totalt överföringsbehov av 10 MVA.

Det underjordiska serviceplanet kommer utgöra en s.k. teknikkulvert för distribution av byggnationens samtliga medier. Av bilaga 5 till ansökan framgår principerna för försörjning av media (värme, kyla och sprinkler) samt sopsug, vilka är tänkta att försörja samtliga olika byggnadssektioner inom Karlastaden. Det planerade byggnadsinterna elnätet, som denna ansökan avser, kommer att ha två serviser för mottagande av elkraft, båda placerade i teknikkulverten.

Elnätet kommer underlätta elöverföringen inom Karlastaden. Karlastaden kommer utgöras av ett väl avgränsat område som kommer uppta endast en mindre del av det område som omfattas av GENAB:s områdeskoncession. Någon plan på att framöver utöka Karlastaden till att omfatta även områden utanför det nu planerade området finns inte i nuläget. Därmed kommer elnätet varken i en nära, eller mer avlägsen framtid, medföra någon nämnvärd inskränkning i GENAB:s monopolställning.

Det ansökta elnätet kommer innebära ett mer kostnadseffektivt alternativ för de framtida elanvändarna inom Karlastaden än att låta dessa ansluta till det elnät som omfattas av befintlig områdeskoncession. För hela byggnationen kommer det att finnas endast en anslutning till GENAB, med ett godkänt mätsystem installerat. Detta innebär att bolaget aldrig kommer att behöva debitera sina hyresgäster en

högre kostnad för el än vad hyresgästerna själva kommer ha möjlighet att köpa el för.

Nuvarande planering är att ett elabonnemang från GENAB upprättas för hela projektet som är en byggnad, indelad i flera fastigheter och med olika hyresgäster eller fastighetsägare. Därefter säljs elenergi och nätkostnad vidare till förbrukarna som utgörs av fastighetsägare, bostadsrättsinnehavare och hyresgäster i lokaler och lägenheter. Ett gemensamt system för mätvärden från elenergimätning ska distribueras via EDM I eller IMD beroende på vad en särskild utredning kommer fram till. I en programhandling ingår elenergimätare för statistikmätning i lågspänningsställverk byggnad 0, den gemensamma byggnad som alla övriga byggnader står på, och varje utgående grupp ska förses med elenergimätare.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Bestämmelsen ska tolkas utifrån lagstiftningens syften

Förordningen innehåller ingen definition av byggnad. I förordningsmotiven anges exempel på byggnader som omfattas av bestämmelsen. Varken i förordningen eller förordningsmotiven hänvisas till vad som menas med en byggnad vid tillämpning av dåvarande plan- och bygglagen (1987:10). I nuvarande plan- och bygglagen (2010:900) finns en definition av byggnad och enligt mark- och miljödomstolens mening är Karlstadens byggnation enligt ansökan inte oförenlig med denna definition.

Mark- och miljödomstolen anser inte att det utifrån ordalydelsen i 5 § förordningen är uppenbart att den byggnation som beskrivs i bolagets ansökan utgör en byggnad enligt förordningen. Det är visserligen en konstruktion där alla delar byggnadstekniskt ska ansluta till det underjordiska serviceplanet, men konstruktionens omfattning och användningsområden avviker väsentligt från de exempel på byggnad som anges i förordningsmotiven. I motiven nämns flerfamiljshus och affärsgallerior som byggnader som omfattas av 5 § förordningen. Karlstadens

byggnation kan inte jämföras med ett flerbilshus eller en affärsgalleria. För denna typ av byggnation framgår det vidare av motiven att bedömningen av möjligheten till undantag har samband med bedömningen av i vilka fall det ska vara tillåtet att överföra el för annans räkning. Förutsättningarna för överföring av el för annans räkning bör därför vägas in vid bedömningen av om byggnationen utgör en byggnad i förordningens mening.

Eftersom förordningen saknar en definition och förordningsmotiven inte anger något exempel på byggnad som motsvarar Karlstadens byggnation, ska 5 § förordningen tillämpas i ljuset av de generella kriterier som anges i förordningsmotiven. Bestämmelsen ska tolkas utifrån lagstiftningens syften.

Det tredje kriteriet är uppfyllt

Mark- och miljödomstolen bedömer först det tredje kriteriet, som är att man lätt kan konstatera var gränsen mellan det interna nätets område och övrig mark går. Av handlingarna i målet framgår tillräckligt tydligt var gränsen går mellan det interna nätets område och övrig mark. Området för ett undantag är således väl avgränsat. Det tredje kriteriet är därför uppfyllt.

Bedömningen enligt det första och det andra kriteriet

Mark- och miljödomstolen instämmer i Ei:s bedömning att avgörande för bedömningen är om det andra kriteriet är uppfyllt, dvs. att ett internt nät inte får ha alltför stor utbredning. I detta fall har dock även det första kriteriet betydelse. Det första kriteriet är att ledningsnätet är ett internt nät, dvs. att innehavaren överför el för egen räkning. Avsikten med ledningsnätet för Karlstadens byggnation är inte att innehavaren främst ska överföra el för egen räkning, utan att denne ska överföra el för annans räkning. Av förordningsmotiven framgår att undantag kan medges i fall då ett elnät innebär att överföring för annans räkning är helt dominerande. Som angetts ovan bör dock i detta fall förutsättningarna för överföring av el för annans

räkning vägas in vid bedömningen av om byggnationen utgör en byggnad i förordningens mening.

Enligt mark- och miljödomstolens mening ger utredningen inte stöd för slutsatsen att det aktuella ledningsnätet kan skapa svårigheter för koncessionshavaren att bygga ut sitt nät på ett rationellt sätt. Bolaget har uppgett att det för hela byggnationen kommer att finnas endast en anslutning till koncessionshavaren, GENAB, med ett godkänt mätsystem installerat. Det har inte framkommit skäl att ifrågasätta att bolaget ska låta all byggnation inom området, cirka tre hektar, omfatta en sådan gemensam anslutning. Domstolen gör alltså en annan bedömning än Ei i denna del.

Mark- och miljödomstolen anser emellertid att det interna nätet i detta fall har alltför stor utbredning och att det är fråga om överföring av el för annans räkning i en omfattning som inte rimligen ska godtas genom ett undantag enligt 5 § förordningen. Skälen för detta är följande.

I förordningsmotivens allmänna överväganden om överföring av el för annans räkning anges bland annat följande. Huvudprincipen bör vara densamma som gäller för nätverksamhet generellt, dvs. att överföring av el för annans räkning endast bör få förekomma med stöd av nätkoncession. Det som främst talar för denna princip är att innehavaren av ett internt nät inte har de skyldigheter som åvilar nätkoncessionshavare eftersom han inte använder nätet med stöd av nätkoncession. Därmed har inte heller de anslutna elanvändarna de rättigheter som de flesta andra elanvändare har, dvs. de som är anslutna till ett nät som används med stöd av en nätkoncession. Den främsta av dessa rättigheter är att elanvändaren har tillträde till elmarknaden och därmed rätten att själv avgöra från vilken elleverantör han vill köpa sin el (förordningsmotiv 2007:1, s. 28).

Av underlaget framgår att Karlstadens byggnation ska delas in i ett betydande antal byggnadssektioner och fastigheter som kommer att innehas av ett betydande antal fysiska eller juridiska personer, t.ex. bostadsrättsföreningar och hyresvärdar. Inom varje byggnadssektion eller fastighet kommer det i flera fall att finnas många

elanvändare, t.ex. bostadsrättshavare och lokalhyresgäster. Karlastaden kan i omfattning jämföras med en liten stadsdel som innehåller bostäder, hotell, handel, kontor, skola, gator, torg m.m.

Enligt den tekniska beskrivningen av elnätet ska bolaget teckna ett elabonnemang med koncessionshavaren GENAB, vilket ska omfatta hela Karlastadens byggnation. Elenergin och elöverföringen ska säljas vidare till elanvändarna, dvs. fastighetsägare, bostadsrättsinnehavare och hyresgäster. Detta måste förstås så att bolaget ska debiteras för både elenergin och elöverföringen utifrån den mätning som görs i den enda leveranspunkt som inrättas för koncessionshavaren. Debiteringen av alla elanvändare inom Karlastaden ska ske genom ett gemensamt system enligt vad en särskild utredning kommer fram till.

Den planerade byggnationen innebär att ett mycket stort antal elanvändare inte har tillträde till elmarknaden. I förordningsmotiven redovisas ett fall som medges undantag från koncessionskravet och som är av intresse här. Det gäller när ett stort antal elanvändare som är boende i ett flerfamiljshus upphandlar elen gemensamt (s. 34–36). Enligt motiven rör den aktuella frågan nästan uteslutande förhållandet mellan en hyresvärd och hyresgästerna respektive förhållandet mellan medlemmarna i en bostadsrättsförening. Att detta fall av kollektiv upphandling anges beror uttryckligen på den konflikt som uppkommer gentemot hyreslagstiftningen och bostadsrättslagstiftningen. Förordningsmotiven har därför inte bäring på det elnät som planeras i Karlastaden. Motiven ger inte heller i övrigt stöd för att den omfattande överföring av el för annans räkning som planeras i Karlastaden ska godtas genom ett undantag enligt 5 § förordningen.

På grund av det anförda instämmer mark- och miljödomstolen i Ei:s bedömning att det elnät som planeras i Karlastaden innebär en betydande inskränkning av koncessionshavarens ensamrätt att överföra el för annans räkning. Att koncessionshavaren, GENAB, inte invänt mot ansökan ändrar inte den bedömningen. Det planerade elnätet innebär också en oacceptabel begränsning av elanvändarnas tillträde till elmarknaden. Ett undantag är därmed inte förenligt med lagstiftningens

syften som är bland annat att koncessionshavaren i praktiken har ensamrätt till överföring av el för annans räkning inom sitt område, vilket i sin tur syftar till att skapa ekonomiska förutsättningar för denne att bedriva nätverksamheten på ett effektivt och riktigt sätt.

Sammanfattningsvis kommer därför mark- och miljödomstolen fram till att den byggnation som ansökan avser inte utgör en byggnad i den mening som avses i 5 § förordningen. Det bolaget anført till stöd för sin talan ändrar inte denna bedömning.

Bolagets överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 5 juli 2018.

Anders Lillienau

Ingrid Johansson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Anders Lillienau och tekniska rådet Ingrid Johansson. Föredragande har varit tingsnotarien Rebecca Riesenfeld.

Energimarknadsinspektionen
Swedish Energy Markets Inspectorate

BESLUT

Datum
2017-10-17

1(4)

Diariefnr
2017-100565

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2017-11-16
MÅLNR: M 6582-17
AKTBIL: 3

Sökande

Karlstaden Holding AB

559057-5816

Ombud för sökanden

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2017-11-16

Akt. M 6582-17
Aktbil. 3**Berörd sakägare**

Göteborgs Energi Nät Aktieföretag
Box 53
401 20 Göteborg

556379-2729

Bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession**Beslut**

Energimarknadsinspektionen (Ei) meddelar följande bindande besked.

Det aktuella ledningsnätet inom Karlstaden i Göteborgs kommun, Västra Götalands län (se bifogad karta) omfattas inte av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857).

Bakgrund

Karlstaden Holding AB har ansökt om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession för ett ledningsnät inom Karlstaden i Göteborgs kommun, Västra Götalands län.

Av ansökan med kompletteringar framgår följande. Karlstaden kommer att omfatta en yta om cirka nio hektar varav tre hektar kommer att utgöras av ett grönområde. Inom området kommer en byggnad att uppföras som utgår från ett serviceplan som sträcker sig under hela byggnadsytan. Ovanpå serviceplanet kommer 34 byggnadssektioner att uppföras. Byggnaden är tänkt att kunna användas för bostäder, hotell, handel, skola samt kontor. För hela byggnationen kommer det endast att finnas en anslutning till det överliggande elnätet från vilken elen sedan kommer distribueras ut till de olika byggnadssektionerna.

2018-06-15

2017-102918-0008

Ei019, W3.1, 201424240

Serviceplanet kommer att bestå av en till två våningar och det kommer att vara möjligt att ta sig till serviceplanet från samtliga byggnadssektioner. Serviceplanet kommer att fungera som en teknikkulvert för distribution av olika medier till Karlastaden och här kommer även det planerade elnätet att förläggas. Privatpersoner och boende kommer att ha möjlighet att nyttja serviceplanet som garage och förråd. Samtliga tekniska utrymmen för VVS och el kommer dock att vara låsta och brandävsbildade med tillträde för enbart behörig personal.

Göteborgs Energi Nät Aktieföretag (GENAB) som innehar nätkoncession för område i det aktuella området har framfört följande. GENAB förutsätter att en högspänningsservis kommer att försörja hela området och att elnätet kommer att drivas som ett icke koncessionspliktigt nät.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Ellagen

En elektrisk starkströmsledning får inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession) (2 kap. 1 §).

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på nätkoncession enligt 1 §.

Nätmyndigheten ska i det enskilda fallet, efter ansökan av den som avser att bygga eller som använder en elektrisk starkströmsledning, lämna ett bindande besked om huruvida ledningen omfattas av föreskrifter som har meddelats med stöd av första stycket (2 kap. 4 §).

Förordning om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen

I förordningen finns bestämmelser om undantag från kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen (1 §):

Med internt nät avses en eller flera starkströmsledningar som innehavaren använder för överföring av el för egen räkning (2 §).

Ett internt nät, som är beläget på eller inom en byggnad, får byggas och användas utan nätkoncession (5 §).

Överföring av el för annans räkning får äga rum på ett elnät som är beläget på eller inom en byggnad och som får användas utan stöd av nätkoncession. Detta gäller även om nätet i sin helhet ursprungligen inte har använts för överföring av el uteslutande för egen räkning (24 §).

2018-06-15

2017-102918-0008

Ei:s motivering till beslutet

Karlstaden Holding AB ska uppföra 34 byggnadssektioner ovanpå ett serviceplan. Frågeställningen i ärendet är om serviceplanet tillsammans med byggnadssektionerna kan anses vara en byggnad i förordningens mening.

I förordningen anges för varje enskild situation de kriterier som ska vara uppfyllda för att ett ledningsnät ska omfattas av undantag från kravet på koncessionsplikt. I motiven till förordningen (Fm 2007:1 s. 12 f) anges därutöver tre gemensamma kriterier som ger vägledning om hur ett undantag ska tolkas. Det första kriteriet är att ledningsnätet ska vara ett internt nät, det vill säga att innehavaren överför el för egen räkning. Det andra kriteriet är att ett internt nät inte får ha alltför stor utbredning och det tredje kriteriet är att det ska gå att fastställa ledningsnätets belägenhet och utbredning.

Ei har tidigare beslutat att underjordiska konstruktioner som sammanbinder flera byggnadssektioner kan utgöra en byggnad i förordningens mening (se bland annat beslut 7330-04-1634 samt beslut 2014-102372). Gemensamt för tolkningen i de fallen har varit att det är fråga om ett fåtal bostadshus där de boende har haft tillträde till de underjordiska gemensamma utrymmena. Det innebär att ledningsnäten har haft en begränsad utbredning och därför inte nämnvärt inkräktat på nätbolagens naturliga monopolställning.

Karlstaden kommer att omfatta en yta om cirka nio hektar där sammanlagt 34 byggnadssektioner planeras att uppföras. Byggnadssektionerna kommer att användas för bostäder, hotell, handel, skola och kontor. Det kommer att vara möjligt att ta sig till serviceplanet från varje byggnadssektion och privatpersoner kommer att ha möjlighet att nyttja utrymmet. Konstruktionen medför att det planerade ledningsnätet kommer att få en stor utbredning. Det innebär i sin tur att GENABs möjligheter att bygga ut sitt nät på ett ändamålsenligt och rationellt sätt kommer att försvåras. Nätbolagets ensamrätt att överföra el för annans räkning inskränks också betydligt till följd av ledningsnätets omfattning. Vidare kommer elanvändarnas fria tillträde till elmarknaden att försvåras.

Sammantaget har konstruktionen inom Karlstaden en för stor utbredning för att utgöra en byggnad i förordningens mening. Det planerade ledningsnätet omfattas därför inte av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Energimarknadsinspektionen
Swedish Energy Markets Inspectorate

Datum
2017-10-17

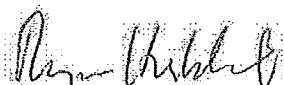
Diarienum
2017-100565

4 (4)

Hur man överklagar

Se bilaga 2, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Beslut i detta ärende har fattats av experten Roger Husblad. Föredragande har varit juristen Linnéa Carlén.

Roger Husblad

Linnéa Carlén

Bilagor:

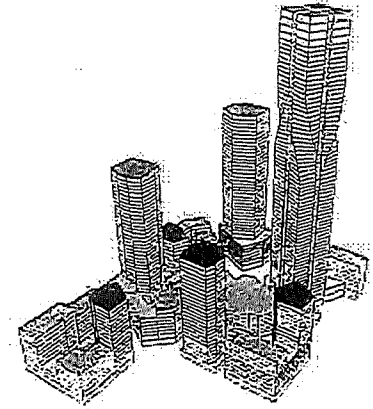
1. Karta avseende nybyggnad
2. Överklagande till Mark- och miljödomstolen

Kopia:

Göteborg Energi Nät Aktieföretag
BOX 53
401 20 Göteborg

2018-06-15

2017-102918-0008

Varuslag	Varuslag	Varuslag	Varuslag
Centrumreservatet			22 614
Bostäder			192 657
Restor			25 510
Vård/Förhåll			15 245
Restor			24 835
			270 859

BETECKNINGAR

- Planområdesgränns
- Förslagen byggnad
- Entré till underjordiskt garage
- 1:72: Föreslagna antal våningar

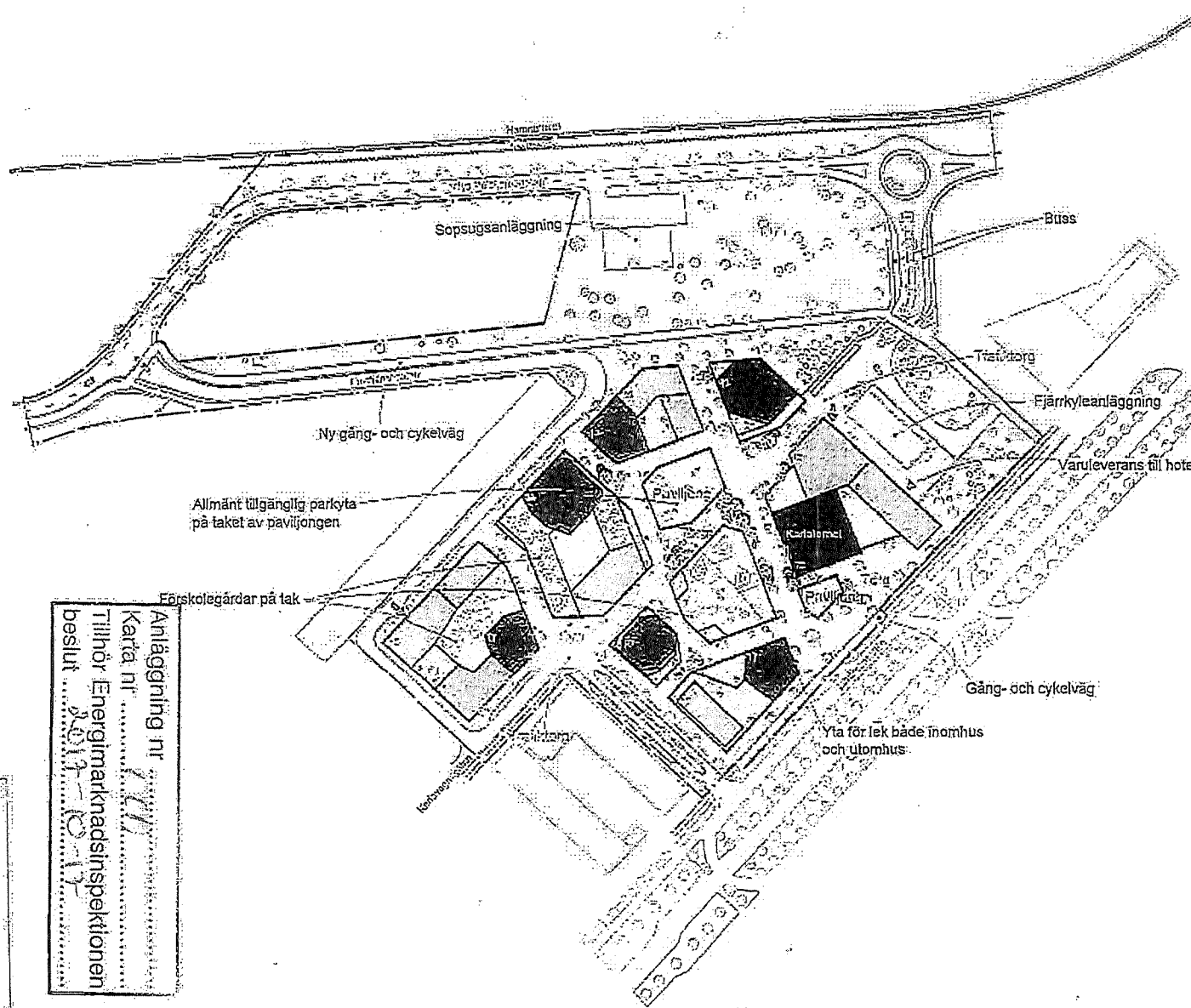
GRÄNSKINGSHANDLING

- Gränskningshandlingarna består av:
 - plankarta med bestämmelser
 - planbeskrivning
 - illustrationsritning
 - grundkarta
 - fastighetsindelning
 - samrådsredogörelse

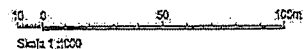
Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret
**Detailplan för Bostäder och verksamheter
vid Karlavagnsplatsen
inom stadsdelen Lindholmen i Göteborg**
Göteborg 2016-12-20, KONCEPT

Gunnar Jonsson Planchef
Tore Hjelle Planarkitekt
Annal Rutholin Planarkitekt

ILLUSTRATIONS-RITNING 2 -XXXX

Anläggning nr 1111
Karta nr 1111
Tillhör Energimarknadsinspektionen
beslut 2017-10-19

© Rednåd av: Sanna Strandberg

2 -XXXX st

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.